

**Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**

**Ekonomická fakulta**

# **BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**2014**

**Markéta Fialová**



Ekonomická  
fakulta  
Faculty  
of Economics

Jihočeská univerzita  
v Českých Budějovicích  
University of South Bohemia  
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

# **Ekonomika lidských zdrojů při zajištění bezpečnosti státu**

Vypracovala: Markéta Fialová

Vedoucí práce: Ing. Jaroslav Šetek, Ph.D.

České Budějovice 2014

**ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**  
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta FIALOVÁ**  
Osobní číslo: **E11673**  
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**  
Studijní obor: **Řízení a ekonomika podniku**  
Název tématu: **Ekonomika lidských zdrojů při zajištění bezpečnosti státu**  
Zadávající katedra: **Katedra ekonomiky**

**Zásady pro vypracování:**

**Cíl práce:**

Cílem práce je zhodnocení a analyzování bezpečnosti státu z hlediska ekonomiky lidských zdrojů. Jaké finance poskytuje ministerstvo obrany a ministerstvo vnitra na zabezpečení státu a jaké vzdělání je poskytováno těmto lidským zdrojům.

**Osnova:**

1. Struktura lidských zdrojů při zajištění bezpečnosti státu
2. Kvantitativní složení zdrojů
3. Zaměstnanecké vztahy při zajištění bezpečnosti státu
4. Specifika služebního poměru
5. Ekonomické aspekty služebního poměru
6. Aktuální ekonomické problémy lidských zdrojů

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

KRČ, Miroslav. Nástin dějin ekonomiky obrany. Praha: Ministerstvo obrany ČR - AVIS, 2001, 210 s., ISBN 80-7278-100-6.

HORÁK, Rudolf. Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu. Praha: Linde, 2004, 407 s., ISBN 80-7201-471-4.

BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL. Kapitola o bezpečnosti. Praha: Karolinum, 2007, 428 s., ISBN 978-80-246-1440-3.

DUBEN, Rostislav. Ekonomika veřejného sektoru. I., Některé oblasti působnosti veřejného sektoru. Praha: Vysoká škola ekonomická Praha, 2001, 255 s., ISBN 80-245-0159-7.

DUBEN, Rostislav. Ekonomika veřejného sektoru. II., Některá teoretická východiska, formy a nástroje realizace činností veřejném sektoru. Praha: Vysoká škola ekonomická Praha, 2001, 220 s., ISBN 80-245-0160-0.

VONDRA, Alexandr. Bílá kniha o obraně. Ministerstvo obrany ČR - odbor komunikace a propagace (OKP), 2011 168 s., ISBN 978-80-7278-564-3.

Vedoucí bakalářské práce:

**Ing. Jaroslav Šetek, Ph.D.**

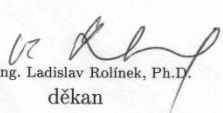
Katedra ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce:

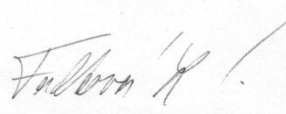
**8. března 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce:

**30. dubna 2014**

  
doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.  
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA  
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH  
EKONOMICKÁ FAKULTA  
Studentská 13 (25)  
370 05 České Budějovice

  
doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.  
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 12. března 2013

## **Prohlášení**

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Ekonomika lidských zdrojů při zajištění bezpečnosti státu“ vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne.....

.....  
Markéta Fialová

## **Poděkování**

Děkuji vedoucímu práce Ing. Jaroslavu Šetkovi, Ph.D. za odborné vedení a poskytnutí cenných rad a informací při tvorbě mé bakalářské práce.

## Obsah

1	Úvod .....	3
2	Institucionální prostředníci při zajištění bezpečnosti státu .....	4
2.1	Prezident ČR .....	4
2.2	Parlament ČR .....	5
2.3	Vláda .....	5
2.4	Další orgány .....	6
3	Zaměstnanecké vztahy při zajištění bezpečnosti státu.....	7
3.1	Pracovní poměr .....	7
3.2	Služební poměr.....	7
3.2.1	Vznik a zánik služebního poměru vojáků z povolání.....	9
3.2.2	Vznik a zánik služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů .....	10
4	Specifika služebního poměru.....	12
4.1	Armáda ČR a voják z povolání .....	12
4.1.1	Úkoly Armády ČR a vojáka z povolání.....	12
4.1.2	Další specifika služebního poměru vojáků z povolání .....	14
4.2	Policie ČR .....	15
4.2.1	Povinnosti příslušníků PČR.....	16
4.2.2	Další specifika služebního poměru PČR .....	17
4.3	Hasičský záchranný sbor ČR .....	18
4.3.1	Povinnosti příslušníků HZS ČR.....	18
4.3.2	Další specifika služebního poměru HZS ČR .....	19
5	Vzdělání.....	20
6	Metodika zpracování .....	21
7	Kvantitativní složení zdrojů.....	22

8	Ekonomické aspekty služebního poměru.....	26
8.1	Celkově vyplacené objemy platů.....	26
8.2	Objem průměrných platů.....	30
9	Aktuální ekonomické problémy lidských zdrojů.....	34
10	Přehled škol.....	38
11	Závěr.....	40
I.	Summary a keywords.....	42
II.	Seznam použitých zdrojů.....	43
III.	Seznam použitých zkratk a tabulek.....	47



# 1 Úvod

V bakalářské práci bych chtěla popsat lidské zdroje zabývající se bezpečností státu a jejich činnosti, prostřednictvím nichž chrání bezpečnost České republiky. Otázka bezpečnosti je celosvětovým tématem. V životě každé společnosti i jedince hraje bezpečnost jednu z nejdůležitějších rolí a poskytuje pevnou základnu pro jejich bezproblémové fungování. Je tedy nutností, aby každý stát věnoval náležitou pozornost bezpečnosti svých občanů i bezpečnosti své vůči ostatním státům. Proto je potřeba jasně si stanovit strukturu a pravidla fungování bezpečnostních a jiných institucí, které se o ni starají a náležitě odměňovat jedince, kteří jsou v této oblasti zaměstnání. Proto je pro každý stát důležitým úkolem správně rozvrhnout své prostředky na financování bezpečnosti.

Cílem práce je analýza ekonomiky lidských zdrojů při zajištění bezpečnosti státu. K tomu se využívají data kapitol státních rozpočtů Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra, konkrétněji jaké finance poskytují tato dvě ministerstva na zabezpečení státu a to výdaje na jejich platy a výsluhy a dále jaké vzdělání se jim dostává.

První část bakalářské práce popisuje institucionální prostředníky, kteří se podílejí na bezpečnosti státu. Dále jsou zde zmíněny zaměstnanecké vztahy, konkrétně pracovní a služební poměr. Další část už popisuje pouze lidské zdroje, které jsou ve služebním poměru a to Armádu ČR, konkrétněji vojáka z povolání a příslušníky bezpečnostních sborů (příslušníky Policie ČR a příslušníky Hasičského záchranného sboru ČR), jejich činnosti, kterými chrání bezpečnost státu nebo např. rozvržení jejich pracovní doby atd. V poslední části je zmíněno vzdělání prostřednictvím škol nabízených Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra, po jehož dokončení může absolvent k těmto složkám nastoupit ve služebním anebo pracovním poměru.

Hlavní část práce se zabývá kvantitativním složením těchto lidských zdrojů, opět se jedná o vojáka z povolání a příslušníky PČR a HZS ČR ve srovnání s občanskými zaměstnanci. Další část je zaměřena na ekonomické aspekty lidských zdrojů z hlediska finančních prostředků - objem celkově vyplacených platů a objem průměrných platů, které byly také porovnány s občanskými zaměstnanci, a výsluhové náležitosti a to vše poskytované prostřednictvím jednotlivých kapitol státních rozpočtů Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra. A jako poslední je přehled škol zabývající se jejich vzděláváním.

Závěr této práce bude obsahovat celkové zhodnocení dat získaných prostřednictvím kapitol státních rozpočtů.

## **2 Institucionální prostředníci při zajištění bezpečnosti státu**

### **Bezpečnost státu**

*Schopnost státu čelit vojenským a nevojenským ohrožením. Bezpečnost je charakterizována vnějšími a vnitřními podmínkami, zajišťujícími jeho svrchovanost a územní celistvost, ochranu jeho demokratických principů, majetkových hodnot na jeho území, uchování řídicích struktur státní správy a životních podmínek občanů, ochranu jejich životů, zdraví, majetku, občanských práv, svobod a zabezpečení vnitřního pořádku státu. (Horák & kol., 2004, s. 355)*

### **Struktura**

Bezpečnostní struktura v České republice je tvořena ústavním zákonem a dalšími prameny ústavního práva ČR. Za nejdůležitější prvky můžeme považovat ústavní instituce a činitele jako je prezident ČR, Parlament ČR, vláda ČR, dále sem také spadá Bezpečnostní rada státu s jejími stálými pracovními orgány veřejné správy (Horák & kol., 2004).

### **2.1 Prezident ČR**

Nejvýše postavený představitel České republiky je prezident, který je zároveň i vrchním velitelem ozbrojených sil. Spadá pod něj Vojenská kancelář prezidenta republiky, která řídí Hradní stráž. Prezident ČR zodpovídá za přijímání vedoucích zastupitelských misí, přiděluje jim úkoly a zároveň je i z této funkce odvolává (Pravomoci prezidenta, 2014).

#### **Vojenská kancelář prezidenta republiky**

Vojenská kancelář prezidenta republiky vykonává činnosti v souladu se zákonem č. 219/1999 Sb. Tyto činnosti jsou spojeny s výkonem pravomocí prezidenta. Vojenská kancelář vykonává také činnosti související s řízením Hradní stráže. (Působnost, 2014).

Náčelník se řídí zákonem č. 219/1999 Sb. Do funkce je jmenován a odvoláván prezidentem ČR. Náčelník stojí v čele Vojenské kanceláře a jeho nadřízeným je prezidentovi ČR (Organizační struktura, 2014).

## **Hradní stráž**

Hradní stráž je podrobena Vojenské kanceláři prezidenta republiky a její příslušníci jsou sestaveni z Armády České republiky. Povinnosti Hradní stráže jsou uloženy zákonem č. 219/1999 Sb. (Působnost, 2014).

Hradní stráž je složena z těchto složek – velitelství, 1. prapor, 2. prapor, hudba hradní stráže a rota zabezpečení (Organizační struktura, 2014)

## **2.2 Parlament ČR**

Parlament ČR je složen ze Senátu a Poslanecké sněmovny ČR. Oba tyto orgány vytvářejí různé komise a delegace. (Potůček, Mašková & kol., 2009).

V případě útoku na ČR činí Parlament ČR rozhodnutí o vyhlášení válečného stavu. Také rozhoduje v záležitostech ohledně uskutečnění mezinárodních smluvních závazků o společné obraně proti napadení. V jeho další kompetenci je rozhodování o podílu v obranných systémech mezinárodní organizace, kde je ČR členem. Dále se vyjadřuje ke schválení vyslání ozbrojených sil ČR a pobytu ozbrojených sil jiných zemí, které chtějí pobývat na území ČR, v případě že o tom nerozhoduje vláda. (Ústava České republiky, 2005).

## **2.3 Vláda**

Vláda ČR se skládá z předsedy vlády, místopředsedů vlády a ministrů a zodpovídá se Poslanecké sněmovně. Vláda mimo jiné činí i tato rozhodnutí:

- posílání ozbrojených sil mimo ČR a setrvání ozbrojených sil jiných států ve státě českém, avšak ne více než 60 dní z důvodu splnění mezinárodních smluv, z podílu na mírových operacích podle nařízení mezinárodních organizací, ve kterých je ČR členem,
- přítomnost ozbrojených sil na záchranných akcích,
- přechod ozbrojených sil přes ČR,
- letové akce v ČR a účast na vojenských výcvicích mimo ČR, ale zároveň také na území ČR.

Vláda musí tyto zprávy předat oběma komorám Parlamentu. Parlament má pravomoc tato rozhodnutí zrušit (Ústava České republiky, 2005).

Řadíme sem jednotlivá ministerstva: Ministerstvo financí, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví (např. zdravotnická záchranná služba), Ministerstvo spravedlnosti (např. vězeňská služba), Ministerstvo vnitra (např. Policie ČR nebo Hasičský záchranný sbor ČR), Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo obrany (např. Armáda ČR), Ministerstvo dopravy, Ministerstvo životního prostředí a další orgány jako Bezpečnostní rada státu (Potůček, Mašková & kol., 2009).

## **2.4 Další orgány**

Do tohoto členění můžeme také zařadit územní samosprávu hlavního města Prahy, dále územní samosprávu krajů, obcí s rozšířenou působností a obcí, které se také podílejí na bezpečnosti státu ať už městskou, obecní policií či jinými orgány. Dále sem spadají soudy, nevládní organizace, např. Český červený kříž a Horská služba. Také sem řadíme soukromé bezpečnostní služby, orgány krizového zřízení a integrovaný záchranný systém, do kterého řadíme např. Hasičský záchranný sbor ČR nebo Zdravotnickou záchrannou službu ČR (Potůček, Mašková & kol., 2009).

### **3 Zaměstnanecké vztahy při zajištění bezpečnosti státu**

#### **Lidské zdroje**

*Představují lidé v pracovním procesu. Rozdíl mezi lidskými zdroji a lidským kapitálem je v tom, že lidský kapitál vlastní i ti jedinci, kteří nejsou zařazeni do pracovního procesu a nejsou v pracovněprávním vztahu s žádnou organizací. Lidské zdroje představují lidé schopní seberealizace v činnosti, kterou vykonávají na základě vlastního rozhodnutí. Je to zásoba lidského potenciálu ve společnosti, schopného vykonávat cílevědomou činnost vedoucí k produkci výstupu. (Vodák & Kucharčíková, 2011, s. 34)*

#### **3.1 Pracovní poměr**

Pracovní poměr je hlavním a nejčastějším pracovněprávním vztahem v ČR. Slouží občanům jako způsob jejich finančního i materiálního zabezpečení. Ten, kdo vstoupí do pracovního poměru, se stává zaměstnancem. Zaměstnanci za výkon své činnosti náleží odměna (mzda či plat) (D'Ambrosová & kol., 2011).

Zaměstnance můžeme vybírat z různých zdrojů přes úřad práce či pomocí personálních agentur. Ale také můžeme využít těchto zdrojů – známostí, inzerátů v novinách, časopisech či internetu nebo pomocí konkurzu. Také je zde možnost vzít zpět své bývalé zaměstnance (D'Ambrosová & kol., 2011).

Pracovní poměr je ustanoven na základě pracovní smlouvy mezi zaměstnavatelem (tedy resortem Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a dalších zainteresovaných) a zaměstnancem.

#### **3.2 Služební poměr**

Podle Šetka (2011) služebním poměrem rozumíme služební poměr ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a nazýváme ho smluvním vztahem mezi státem a fyzickou osobou.

Ozbrojenými silami je podle Balabána, Duchka a Stejskala (2007) myšlena – Armáda ČR, Vojenská kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž a téměř samostatně působící Vojenská policie a Vojenské zpravodajství.

Podle zákona č. 361/2003 Sb. se příslušníkem bezpečnostních sborů stává PČR, HZS ČR, Celní správa ČR, Vězeňská služba ČR, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

Ve služebním poměru jsou zaměstnání příslušníci bezpečnostních sborů, kteří vykonávají státní službu. Typické pro tento poměr jsou vztahy nadřízenosti a podřízenosti. O činnostech a právech, které vykonávají příslušníci bezpečnostních sborů, rozhoduje nadřízený. Služební poměr se liší od pracovního poměru hlavně tím, že služební poměr se nezakládá pracovní smlouvou. Rozhodnutí je v kompetenci služebního funkcionáře, který je příslušníkovi nadřazeným a příslušník, který chce být přijat do konkrétního služebního poměru, podává žádost o přijetí (Tomek, Nový, 2006).

Podle Balabána, Duchka a Stejskala (2007) je služební poměr v České republice vykonáván v rámci ministerstev – financí, obrany, vnitra a spravedlnosti.

Ministerstvo financí – svou činnost realizuje prostřednictvím generálního ředitelství cel, územních finančních orgánů a střediska cenných papírů (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Ministerstvo obrany – úkoly Ministerstva obrany jsou plněny Armádou České republiky a dále Vojenským zpravodajstvím (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Ministerstvo vnitra – plány toho ministerstva vykonávají úřady pro zahraniční styky a informace, PČR a HZS ČR (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Ministerstvo spravedlnosti – také Ministerstvo spravedlnosti podléhá služebnímu poměru, především státní zastupitelství a Vězeňská služba České republiky (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Dále je služební poměr vykonáván orgány státní správy se samostatnou kapitolou státního rozpočtu. Těmito orgány jsou Bezpečnostní informační služba a Generální inspekce bezpečnostních sborů. Nadřízenou složkou těchto orgánů je Vláda České republiky (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

### **3.2.1 Vznik a zánik služebního poměru vojáků z povolání**

#### **Vznik služebního poměru**

Se vznikem služebního poměru se tito vojáci po celou dobu výkonu služby zřikají některých práv určených občanům ČR ústavními zákony. Za to jim přísluší materiální, finanční a jiné náhrady po dobu trvání služby, ale i po skončení služby (Vondra, 2011).

U vojáků, kteří písemně požádají o povolání do služebního poměru vojáků z povolání, musejí být známy konkrétní osobní údaje - jméno, příjmení a rodné číslo, tituly dosažené vzděláním, jazykové znalosti a jiné dovednosti, adresa trvalého bydliště, rodinný stav, jména a příjmení, trvalá bydliště a adresy osob blízkých, státní občanství, trestní bezúhonnost, zdravotní způsobilost související s výkonem povolání a předchozí informace o služebním poměru či jiných výdělečných činnostech (Zákon č. 221/1999 Sb.).

Aby se člověk mohl stát vojákem z povolání, musí být občanem ČR, který je starší 18 let. Nesmí být součástí žádné politické strany ani jiné organizace. Musí uskutečnit přísahu, splnit základní nebo náhradní vojenskou službu, kvalifikační (minimálně vyučení) a zdravotní podmínky. Podmínky stanovuje Ministerstvo obrany (Zákon č. 221/1999 Sb.).

Poté se rozhoduje o výběru uchazečů. Konkrétním výběrem uchazečů se zabývají služební orgány. Po výběru následuje povolání do služebního poměru. S povoláním souvisí oznámení o dni nástupu, místu nástupu, době trvání služebního poměru, zkušebním poměru, jmenování do hodnosti a o platových náležitostech. Služební poměr je určen dnem, který je v rozhodnutí o povolání a je stanoven na dobu 2 až 20 let, pokud není stanoveno jinak. Zkušební doba trvá 3 měsíce (Zákon č. 221/1999 Sb.).

#### **Zánik služebního poměru**

Podle zákona č. 221/1999 Sb. služební poměr u vojáků zaniká z těchto důvodů:

- uplynutí doby, na kterou byl služební poměr sjednán,
- ukončení služebního poměru výpovědí nebo zrušení služebního poměru ve zkušební době,
- odnětí hodnosti,
- soudního rozhodnutí o ztrátě vojenské hodnosti,

- smrtí nebo prohlášení vojáka za mrtvého,
- občanské příslušnosti, kdy není občanem ČR,
- zdravotní způsobilosti nebo způsobilosti k právním úkonům.

Podle zákona č. 221/1999 Sb. se skončením služebního poměru (v závislosti na délce trvání služby a splnění určitých podmínek) má voják z povolání právo na:

- výsluhový příspěvek,
- odbytné,
- odchodné,
- úmrtné.

Úřad, který se zabývá výsluhovými náležitostmi pro členy armády, nazýváme Vojenským úřadem sociálního zabezpečení (Šetek, 2011).

Podle Šetka (2010) odchodné vojáků je závislé na čtyřnásobku průměrného měsíčního hrubého platu za 15 let konané služby a je nadále zvyšováno o 40% až do šestinásobku, kterého voják dosáhne za 20 let služby (tehdy je výsluha nejvyšší, tzn., za další odsloužená léta se dále nezvyšuje). Na rozdíl od příslušníků bezpečnostních sborů má voják na požádání nárok na výplatu odbytného. V tomto případě nesmí pobírat výsluhový příspěvek a odchodné.

### **3.2.2 Vznik a zánik služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů**

#### **Vznik služebního poměru**

Příslušníci, kteří podají písemnou žádost, musejí být občany staršími 18 let a trestně bezúhonní. Jejich povinností je mít určité vzdělání, závislé na funkci, o kterou se ucházejí. Příslušníci musejí být zdravotně a fyzicky způsobilí a způsobilí k právním úkonům. Nesmějí vykonávat živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost. Také nesmějí být členy řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, kteří vykonávají podnikatelskou činnost, a zároveň nemůžou být součástí žádné politické strany (Zákon č. 361/2003 Sb.).

Poté následuje přijímací řízení, kde se ověří všechny informace, které byly uvedeny v žádosti o místo a zda uchazeči splňují všechny potřebné náležitosti. O rozhodnutí při-



jetí do služebního poměru je pověřen služební funkcionář příslušného bezpečnostního sboru. S rozhodnutím souvisejí opět podobné náležitosti jako u vojáka z povolání (Zákon č. 361/2003 Sb.).

Dnem, kterým vzniká služební poměr, je den nástupu do služby. Určuje se typ služebního poměru, doba trvání poměru, označení hodnosti, místo výkonu poměru a služebního působiště a v nespolední řadě služební příjem. Příslušníci, kteří jsou přijati do služebního poměru, musejí složit přísahu, kterou stvrdí svým podpisem, jinak nemohou být přijati do služebního poměru (Zákon č. 361/2003 Sb.).

### **Zánik služebního poměru**

Podle zákona č. 361/2003 Sb. končí služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů z těchto důvodů:

- sjednání poměru na dobu určitou,
- propuštění,
- smrti nebo prohlášení příslušníka za mrtvého,
- dosažení věku 65 let k 31. prosinci kalendářního roku,.

Podle zákona č. 361/2003 Sb. v souvislosti s ukončením služebního poměru (v závislosti na délce služby a při splnění určitých podmínek) příslušníka má příslušník nárok na:

- odchodné,
- výsluhový příspěvek,
- úmrtné a příspěvek na pohřeb příslušníka.

I příslušníci bezpečnostních sborů (PČR, HZS ČR, Úřad pro zahraniční styky a informace, Celní správa a Bezpečnostní informační služba) mají svůj úřad, který zabezpečuje jejich výsluhové náležitosti a to Odbor sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ČR (Šetek, 2011).

Podle Šetka (2010) odchodné příslušníků bezpečnostních sborů je odlišné od odchodného vojáků. Odchodné příslušníků závisí na průměrném měsíčním hrubém platu za 6 let trvání služby a lze ho zvýšit až do šestinásobku, kterého dosáhne příslušník bezpečnostních sborů za 24 let služby.

## **4 Specifika služebního poměru**

### **4.1 Armáda ČR a voják z povolání**

Obrana státu se financuje prostřednictvím státního rozpočtu. Zde také nalezneme nezávislou kapitolu státního rozpočtu určenou pro Ministerstvo obrany. Na tvorbě této kapitoly se podílí příslušný ministr. Odpovědnost za koncept a za hospodaření finančními prostředky nese příslušný náměstek ministra obrany (Duben, 2000).

#### **Armáda ČR**

Základním prvkem ozbrojených sil je Armáda ČR, která se dále dělí na vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary spojující se do vyšších organizačních celků (brigády, základny, apod.). AČR spadá do působnosti Ministerstva obrany (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

#### **Voják z povolání**

Voják z povolání je vojenský profesionál, jehož úkolem je obrana lidu a vlasti. Tvoří základní složku ozbrojených sil. Skládá vojenskou přísahu a řídí se etickým kodexem vojáka. (Kdo je voják z povolání?, 2008)

### **4.1.1 Úkoly Armády ČR a vojáka z povolání**

#### **Armáda ČR**

Podle Balabána, Duchka a Stejskala (2007) úkoly AČR jsou ustanoveny zákonem č. 219/1999 Sb. AČR plní povinnosti, které jsou v souladu s ozbrojenými silami, např. zajištění obrany ČR a bránění státu proti vnějšímu napadení. V jejich náplni můžeme najít i mnoho dalších činností, které plynou z mezinárodních závazků ČR o společné obraně proti napadení. AČR se také účastní jednání spojených s mírem a bezpečností.

Podle Balabána, Duchka a Stejskala (2007) kromě předchozích činností, které AČR splňuje zákonem č. 219/1999 Sb. lze AČR využít k:

- ochraně objektů a likvidaci případných jiných hrožících nebezpečí s pomocí vojenské techniky,

- vykonávání činností při zabezpečení ochrany státních hranic, které obstarává Policie ČR, anebo když PČR nemá dostatek způsobů k zaručení vnitřního klidu,
- odstranění škod v případě pohrom nebo jiných skutečností ovlivňující životy či zdraví a majetkové škody,
- zajištění letecké zdravotnické dopravy, letecké činnosti pro vlastní potřeby, dopravy na základě rozhodnutí vlády, kulturních, vzdělávacích, sportovních a společenských akcí,
- zabezpečení leteckých služeb a zároveň k poskytování letecké dopravy ústavním činitelům.

### **Voják z povolání**

Podle zákona č. 221/1999 Sb., kterým se řídí služební poměr vojáků, mají vojáci za povinnost např.:

- řídit se při vykonávání činností právními předpisy a rozkazy nadřízených,
- konat službu pomocí svých nejlepších sil, znalostí a schopností,
- nešířit informace, které se dozvěděli během výkonu své služby, to však neplatí o vojácích, kterým byla tato povinnost odebrána služebním orgánem,
- oznámit svým nadřízeným problémy, které by mohly negativně ovlivňovat výkon služby,
- dále se vzdělávat, zvyšovat svoji kvalifikaci a udržovat si fyzickou kondici,
- dostát předpisům služební zdvořilosti, které musí dodržovat i mimo službu, aby svým konáním nezmařili vážnost a důvěryhodnost ozbrojených sil, dále je nutné při výkonu služeb řídit se příkazy nadřízených a mezinárodních smluv,
- prokazovat svoji příslušnost i stejnokrojem, který jsou povinni nosit při výkonu své služby, až na výjimky nařízené služebním orgánem.

### 4.1.2 Další specifika služebního poměru vojáků z povolání

Základní týdenní doba služby je rozvržena v počtu 42,5 hodiny. Vojákům smějí nadřízení určit kratší týdenní dobu služby, požádají-li o to vojáci sami a to ze zdravotních či jiných závažných důvodů není-li to v rozporu se zájmem služby. V závislosti na kratší týdenní době náleží vojákům plat související s dobou služby. Vojákům přísluší v kalendářním roce řádná dovolená 37 kalendářních dnů. Za výkon služby vojákům náleží plat určený jejich hodnosti (Zákon č. 221/1999 Sb.).

Právo na pauzu mají vojáci nejdéle po 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby. Rozsah této pauzy je předepsán na minimálně 30 minut. Jestliže pauza není možná a výkon služby není možné zastavit, je nutné, aby byla vojákům zabezpečena určitá doba na jídlo a odpočinek (Zákon č. 221/1999 Sb.).

V zájmu služby je možné, aby vojáci vykonávali služební pohotovost. Služební pohotovost je vykonávána pouze s nařízením nadřízeného. Služební pohotovost se vykonává mimo dobu služby a nelze ji stanovit vojákům, kteří vykonávají kratší týdenní dobu služby (Zákon č. 221/1999 Sb.).

Mají-li vojáci sjednanou smlouvu o dalším vzdělávání, náleží jim studijní volno. Doba studijního volna a s tím spojené náležitosti nalezneme ve vyhlášce ministerstva (Zákon č. 221/1999 Sb.).

Podle zákona č. 221/1999 Sb. odměny poskytované vojákům za vzorné plnění služebních povinností nebo záslužné činy, jsou nazývány odměnami kázeňskými a jsou to např. hrdinské činy související se záchranou života. Těmito odměnami se rozumí:

- písemná uznání,
- odpuštění kázeňského trestu,
- dar hmotný či peněžitý.

Podle zákona č. 221/1999 Sb. se kázeňskými tresty rozumí např. konání v rozporu s pravidly, řády, příkazy či nařízeními. Za kázeňské tresty se udělují:

- výtky,
- písemná pokárání,
- upozornění pro špatně prováděný výkon služby a srážka platu a to až o 15% po dobu 6 měsíců.

Ministerstvo podle zákona č. 221/1999 Sb. zabezpečuje vojákům např. tyto podmínky související s výkonem služby:

- zdravotní péče,
- ubytování,
- vzdělávání,
- rekvalifikace,
- stravování,
- sociální zařízení.

Podle zákona č. 221/1999 Sb. přísluší vojákům za služební cesty náhrada za stravné, cestovné a ubytování. V tomto zákoně je vyjmenováno mnoho dalších specifik.

## 4.2 Policie ČR

*„Policie (Police, polizei, la Police) má původ v řeckých výrazech polis (obec, město, v přeneseném slova smyslu stát) a politeia (státní správa, svobodná obec, občanství, život občanský či veřejný, správa věcí veřejných a atd.)“ (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007, s. 143).*

Slovo policie bylo poprvé užito ve Francii na rozmezí 14. a 15. st. Hovoříme zde o uniformované a neuniformované policii, městské, obecní a komunální policii, která je označována za strážníky (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Policie ČR spadá do působnosti Ministerstva vnitra ČR. A je složena z Policejního prezidia ČR, útvarů s celostátní působností a útvarů s územně vymezenou působností. Ministr vnitra jmenuje Policejního prezidenta. Na vrcholu stojí tři náměstci policejního prezidenta. Jako první z nich je náměstek pro trestní řízení, další je náměstek pro uniformovanou policii a v neposlední řadě náměstek pro ekonomiku (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

PČR se člení na dvě skupiny - podle služeb a teritoriální působnosti. Teritoriální působnost se dále dělí do dvou skupin a to na útvary PČR s působností na celém území ČR a na útvary PČR s územně vymezenou působností (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Financování PČR je uskutečňováno pomocí rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra ze státního rozpočtu (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

#### **4.2.1 Povinnosti příslušníků PČR**

Podle zákona č. 361/2003 Sb. mají příslušníci Policie ČR za povinnost např.:

- respektovat služební pořádek,
- nevyzrazovat informace, které zjistili při výkonu služby, to však neplatí, byli-li příslušníci této povinnosti zbaveni služebním funkcionářem, neurčí-li zvláštní právní předpis jinak,
- zvyšovat své odborné znalosti a fyzické dovednosti,
- zachovávat předpisy služební slušnosti,
- propůjčovat bezpečnostnímu sboru osobní údaje související s výkonem služby
- provozovat službu tak, aby nesouvisela s jejich politickým i náboženským vyznáním,
- hlásit svému vedoucímu závady a nedostatky ohrožující výkon služby a dále musí oznámit, zda byl usvědčen z trestného činu,
- jednat tak i v době, kdy není ve službě, aby svými činy nepoškodil jméno bezpečnostního sboru.

Podle zákona č. 273/2008 Sb. jsou stanoveny další povinnosti PČR a to např. příslušníci PČR při vykonávání povinností jsou vázáni dodržováním pravidel zdvořilosti a dbáním na čest, vážnost a důstojnost osob i svou vlastní. V situacích, ve kterých dochází k porušení bezpečnosti či jiným situacím ohrožující bezpečnost je zapotřebí, aby policisté zajistili potřebné činnosti k odstranění tohoto nebezpečí. To platí i v případě, kdy policisté nejsou ve službě. Při opatření, která policisté provádějí, nesmí být způsobena žádná osobě újma. Než policisté provedou zásah, je nutné, aby byli osoby informovány o svých právech a povinnostech. V průběhu jednání mají policisté povinnost prokázat se služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem. Pokud toto prokázání není možné, prokáží se policisté ústním prohlášením.

## 4.2.2 Další specifika služebního poměru PČR

Ve služebním poměru je i PČR, stejně jako AČR, Hasičský záchranný sbor ČR, vězeňská stráž a další. Ale na rozdíl od AČR se PČR řídí odlišným zákonem (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Základní doba služby je stanovena na 37,5 hodin týdně. Avšak za jistých okolností a to na požádání příslušníků, lze nařídit kratší dobu služby. Službu přesčas lze nařídit nejvýše v rozsahu 150 hodin za kalendářní rok. Za jistých okolností je možno tento přesčas překročit. Příslušníci mají nárok na služební příjem, který se skládá ze základního tarifu, z různých příplatků a odměn. Dovolená příslušníkům ve služebním poměru je ustanovena na dobu 6 týdnů v kalendářním roce. Služba v noci je uskutečňována v rozmezí od 22 hodin do 6 hodin. Příslušníkům, kteří studují a zažádají si o služební volno, lze poskytnout služební volno (Zákon č. 361/2003 Sb.).

Příslušníkům ve službě přísluší pauza na jídlo a odpočinek a to nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže není stanoveno služebním funkcionářem na žádost příslušníků jinak. Do 9 hodin by měla být pauza v trvání 30 minut a nad 9 hodin by měla být stanovena tak, aby délka jedné pauzy byla 30 minut a další přestávky v délce minimálně 15 minut (Zákon č. 361/2003 Sb.).

Podle zákona č. 361/2003 Sb. plní bezpečnostní sbor vůči příslušníkům např. tyto povinnosti:

- zdravotní a psychologickou péče,
- stravování,
- poskytování informací,
- ubytování.

Podle zákona č. 361/2007 Sb. jsou kázeňské odměny udělovány příslušníkům, kteří se prokáží výjimečnými schopnostmi, jako je prokázání statečnosti či provedení významného služebního úkolu. Započítávají se sem i správné plnění úkolů. Kázeňskou odměnou je myšleno:

- písemné uznání,
- dar v penězích či dar hmotný,
- ocenění služební medailí.

Podle zákona č. 361/2007 Sb. jsou kázeňskými přestupky myšleny činy, které nejsou v souladu s plněním služebních povinností. Avšak např. kázeňským přestupkem není trestný čin. Za kázeňský přestupek se ukládá kázeňský trest a to např:

- písemná výtka,
- srážka ze základního tarifu a to až o 25%, nejdéle však v trvání 3 měsíců,
- navrácení služební medaile,
- odebrání hodnosti,
- peněžitý trest nebo zákaz výkonu činnosti.

### **4.3 Hasičský záchranný sbor ČR**

Hasičský záchranný sbor České republiky je základním prvkem Integrovaného záchranného systému. HZS ČR byl založen zákonem č. 283/2000 Sb. (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Podle Horáka a kol. (2004) HZS ČR představuje:

- Generální ředitelství HZS - je složkou Ministerstva vnitra. Generální ředitel, který stojí na vrcholu, spravuje hasičské záchranné sbory krajů.
- Hasičské záchranné sbory krajů - jsou řízeny ředitelem Hasičského záchranného sboru kraje.
- Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku.

HZS ČR, konkrétně profesionálním sborům, jsou peněžní prostředky poskytovány prostřednictvím státního rozpočtu a spadají pod Hlavní správu Sboru požární ochrany Ministerstva vnitra. Na rozdíl od dobrovolných hasičů, kterým jsou finance poskytovány městskou či obecní samosprávou (Duben, 2001).

#### **4.3.1 Povinnosti příslušníků HZS ČR**

Podle zákona č. 361/2003 Sb. jsou povinnosti příslušníků HZS ČR stejné jako u PČR.



Povinnosti se řídí také zákonem č. 283/2000 Sb., ale řídí se i dalšími jinými zákony. Prvotním úkolem HZS ČR je ochrana zdraví obyvatel, jejich životů a ochrana majetku před požáry. Dalším posláním je podpora při mimořádných událostech (Balabán, Duchek, Stejskal, 2007).

Podle Horáka a kol. (2004) jsou to např. tyto činnosti a oprávnění:

- nařídít každému, aby nevstupoval na nebezpečná místa související s místem zásahu, každý musí tomuto rozkazu vyhovět. Kdo neuposlechne výzvu příslušníka, toho je příslušník oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti a tato osoba musí příkaz splnit.
- K plnění plánů jsou potřeba údaje, které dostává od FO a PO.
- Při provádění zásahu jsou příslušníci kompetentní vniknout na pozemky a do jiných staveb, zároveň mají právo vstoupit do bytu, pokud to situace vyžaduje. Po zakročení musejí kontaktovat orgány PČR.
- Stejně tak jako příslušník PČR i příslušník HZS ČR, který není ve službě je povinen provést zákrok či jiná opatření, která s tímto zákrokem souvisí.
- K dokazování příslušnosti se používá služební stejnokroj, průkaz nebo ústní prohlášení, které lze využít pouze v případech, kdy to nelze jinak.

#### **4.3.2 Další specifika služebního poměru HZS ČR**

Konkrétní specifika jako rozvržení základní pracovní doby, dovolená a ostatní náležitosti týkající se služebního poměru HZS ČR se řídí stejným zákonem jako PČR a proto jsou specifika stejná.

## **5 Vzdelání**

### **Vojenské školy**

Vojenské vzdělávání AČR se dělí na vojenské vysoké, vojenské střední a vojenské resortní školy (Ministerstvo obrany, 2014).

Předností studia na vojenských vysokých školách je zdravotní a materiální zabezpečení. Stejně jako u vojáků z povolání včetně měsíčního platu, jízdného k návštěvám rodiny, možnosti uspokojení kulturních a sociálních potřeb, ubytování zdarma a mnoho jiných možností. To vše je poskytováno Ministerstvem obrany ČR. Avšak vše má své nevýhody - jestliže student studium nedokončí, musí zaplatit Ministerstvu obrany ČR výdaje vynaložené na jeho studium (Beke, Přivětivý, Šidla, 2008).

### **Policejní školy**

Policejním vzděláváním se zabývají jednak vyšší policejní školy, dále také Policejní akademie ČR a školské účelové zařízení. Všechny tyto školy jsou v kompetenci Ministerstva vnitra ČR (Ministerstvo vnitra, 2014).

### **Hasičské školy**

Na hasičské vzdělávání jsou zaměřeny střední školy a odborné učiliště. I tyto školy jsou v kompetenci Ministerstva vnitra ČR (Ministerstvo vnitra ČR, 2014).

## **6 Metodika zpracování**

### **Literární řešerše**

V přehledu řešené problematiky je čerpáno z odborné literatury českých autorů, zákonů, časopisů a internetových článků a stránek. Tato část se zabývá převážně služebním poměrem. Autorka popisuje institucionální prostředníky, kteří se zabývají bezpečností státu, dále se zaměřuje na zaměstnanecké vztahy, konkrétně na rozdíl mezi služebním a pracovním poměrem. Služební poměr je zde více rozepsán v souvislosti se zaměřením na Armádu ČR, kde je popsán voják z povolání, příslušníky Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR. V této části jsou také popsány činnosti, které tyto profese vykonávají. A dále specifika služebního poměru (např. rozvržení základní pracovní doby, délka dovolené atd.). Je zde také zmíněno vzdělávání těchto složek.

### **Praktická část**

Hlavní část této práce je zaměřena na zkoumání kvantitativního složení těchto třech lidských zdrojů v porovnání s občanskými zaměstnanci, kteří jsou v pracovním poměru. Dále se zabývá ekonomickou situací z pohledu objemu celkových platů a průměrných platů vojáků z povolání, příslušníků PČR a HZS ČR opět v porovnání s občanskými zaměstnanci. Autorka se zde také zaměřuje na výsluhové náležitosti vojáků z povolání, příslušníků PČR a HZS ČR. A v neposlední řadě je zde vymezena i část, která se zabývá vzděláním.

Údaje pro tuto část byly získány převážně z jednotlivých kapitol státních rozpočtů Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra za rok 2004 až rok 2012 dostupných pro veřejnost na jejich internetových stránkách. Informace ke zjištění přehledu škol byly získány z jednotlivých internetových stránek těchto ministerstev.

## 7 Kvantitativní složení zdrojů

Tabulka 1: Průměrné přepočtené počty vojáků z povolání

<b>Rok</b>	<b>Průměrné přepočtené počty vojáků z povolání</b>
2004	22 008
2005	22 748
2006	24 089
2007	24 524
2008	24 447
2009	24 362
2010	23 253
2011	22 368
2012	22 096

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

Z tabulky 1 je zřejmé, že od roku 2004 (tento rok byl počet vojáků nejnižší a to 22 008) počet vojáků z povolání pozvolna roste až do roku 2007. V roce 2007 byl počet vojáků nejvyšší, tedy 24 524. Další rok se jejich počet nepatrně snížil. Toto snížení následně pokračovalo až do roku 2012, kde je počet vojáků téměř srovnatelný s rokem 2004.

Tabulka 2: Průměrné přepočtené počty občanských zaměstnanců MO

<b>Rok</b>	<b>Průměrné přepočtené počty občanských zaměstnanců MO</b>
2004	18 249
2005	16 264
2006	14 544
2007	12 874
2008	11 207
2009	10 220
2010	8 787
2011	8 154
2012	8 123

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

Tabulka 2 ukazuje, že občanských zaměstnanců MO ve srovnání s vojáky z povolání je výrazně méně. Nejvyšší počet občanských zaměstnanců MO byl v roce 2004 - 18 249, ale další rok byl jejich počet nižší a nadále postupně klesal. Nejnižšího počtu dosáhl v roce 2012 a to 8 123 občanských zaměstnanců MO.

Tabulka 3: Počty příslušníků PČR

<b>Rok</b>	<b>Počty příslušníků PČR</b>
2004	46 864
2005	46 072
2006	45 294
2007	44 332
2008	42 101
2009	43 115
2010	43 029
2011	40 275
2012	38 559

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Tabulka 3 ukazuje počet příslušníků PČR, kterých bylo nejvíce v roce 2004. V porovnání s rokem 2005 byl jejich počet nižší a snižoval se až do roku 2008. V roce 2009 nastal oproti roku 2008 nepatrný nárůst, avšak další rok se počet příslušníků PČR opět snížil a nejnižší se dostal počet příslušníků PČR na číslo 38 559 v roce 2012, což v porovnání s rokem 2004 vyjadřuje pokles o téměř 10 000 příslušníků.

Tabulka 4: Počty občanských zaměstnanců PČR

<b>Rok</b>	<b>Počty občanských zaměstnanců PČR</b>
2004	11 205
2005	10 936
2006	10 915
2007	10 894
2008	10 718
2009	10 035
2010	10 129
2011	9 092
2012	8 883

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

V porovnání s příslušníky PČR tabulka 4 ukazuje počet občanských zaměstnanců PČR, kdy občanských zaměstnanců PČR je méně než příslušníků PČR. Nejvyšší počet občanských zaměstnanců PČR byl v roce 2004, tedy 11 205. Následující roky tento počet stále klesal a to až do roku 2009. V roce 2010 nastal menší nárůst oproti roku 2009,

ale další rok počet občanských zaměstnanců PČR klesá a v roce 2012 byl počet občanských zaměstnanců PČR nejnižší.

Tabulka 5: Počty příslušníků HZS ČR

<b>Rok</b>	<b>Počty příslušníků HZS ČR</b>
2004	9 568
2005	9 693
2006	9 275
2007	9 353
2008	9 390
2009	9 581
2010	9 539
2011	9 199
2012	9 048

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

V tabulce 5 je znázorněn počet příslušníků HZS ČR, který v roce 2004 činil 9 568 a v roce 2005 se o něco zvýšil, kdy byl zároveň počet příslušníků HZS ČR nejvyšší. Avšak v roce 2006 tento počet výrazně klesl. Od roku 2007 do roku 2009 je zaznamenán nárůst příslušníků HZS ČR. Následující roky ukázaly pokles a nejméně příslušníků HZS ČR bylo v roce 2012 - 9 048.

Tabulka 6: Počty občanských zaměstnanců HZS ČR

<b>Rok</b>	<b>Počty občanských zaměstnanců HZS ČR</b>
2004	892
2005	746
2006	1 123
2007	1 119
2008	1 125
2009	1 173
2010	1 168
2011	1 104
2012	1 069

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Tabulka 6 znázorňuje, kolik bylo občanských zaměstnanců v období 2004 – 2012. Počet občanských zaměstnanců HZS ČR je v porovnání s příslušníky HZS ČR výrazně

nižší. V roce 2004 bylo 892 občanských zaměstnanců HZS ČR. Další rok byl jejich počet nižší a byl také nejnižší ze všech let. V roce 2006 tento počet výrazně stoupl. Rok 2007 ukázal pokles o 4 občanské zaměstnance HZS ČR oproti roku 2006. Roky 2008 a 2009 zaznamenaly nárůst, ale následující roky počty občanských zaměstnanců HZS ČR klesaly.

## 8 Ekonomické aspekty služebního poměru

### 8.1 Celkově vyplacené objemy platů

Tabulka 7: Vyplacené platy vojákům z povolání

<b>Rok</b>	<b>Vyplacené platy vojákům z povolání (v tis. Kč)</b>
2004	6 286 083
2005	6 459 726
2006	6 701 068
2007	7 278 994
2008	7 697 980
2009	7 635 956
2010	7 330 017
2011	6 685 829
2012	6 472 755

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

Tabulka 7 ukazuje vyplacené platy vojákům z povolání. Celkový objem vyplacených platů pro vojáky z povolání byl v roce 2004 nejnižší, konkrétně 6 286 030 tis. Kč a zvyšoval se až do roku 2008, kdy dosáhl nejvyššího objemu 7 697 980 tis. Kč. V roce 2009 objem těchto platů začal výrazněji klesat a tento pokles pokračoval i v dalších letech.

Tabulka 8: Vyplacené platy občanským zaměstnancům MO

<b>Rok</b>	<b>Vyplacené platy občanským zaměstnancům MO (v tis. Kč)</b>
2004	4 365 255
2005	4 255 805
2006	4 037 602
2007	3 855 058
2008	3 628 656
2009	3 457 883
2010	3 020 521
2011	2 588 093
2012	2 544 269

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

V porovnání celkově vyplacených platů občanským zaměstnancům MO s celkovými vyplacenými platy vojákům z povolání je velký rozdíl. Občanským zaměstnancům je



vypláceno méně (z jednou možných příčin může být rozdílné kvantitativní složení). Tabulka 4 ukazuje, že v roce 2004 byl tento objem nejvyšší a to 4 365 255 tis. Kč, ale v následujících letech se celkově vyplacené platy snižovaly. Nejméně peněz, 2 544 699 tis. Kč, bylo vyplaceno v roce 2014.

Tabulka 9: Vyplacené platy příslušníkům PČR

<b>Rok</b>	<b>Vyplacené platy příslušníkům PČR (v tis. Kč)</b>
2004	13 865 324
2005	15 254 669
2006	15 654 322
2007	16 712 287
2008	16 595 552
2009	17 227 685
2010	17 147 934
2011	15 132 662
2012	14 493 696

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Tabulka 9 znázorňuje celkově vyplacené platy příslušníkům PČR. Celkový objem vyplacených platů příslušníků PČR byl v roce 2004 nejnižší, což činilo 13 865 324 tis. Kč, ale postupně se zvyšoval až do roku 2007. V roce 2008 byl objem platů o něco nižší, než předcházejí rok. V roce 2009 došlo k výraznému zvýšení oproti roku 2008 a na platech bylo vyplaceno nejvíce peněz - 17 227 685 tis. Kč. Následující roky celkové platy klesaly.

Tabulka 10: Vyplacené platy občanským zaměstnancům PČR

Rok	Vyplacené platy občanským zaměstnancům PČR (v tis. Kč)
2004	2 245 976
2005	2 284 224
2006	2 385 106
2007	2 525 685
2008	2 612 556
2009	2 544 057
2010	2 576 110
2011	2 184 969
2012	2 115 182

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Vyplacené platy občanským zaměstnancům jsou znázorněny v tabulce 10. V porovnání s vyplacenými platy příslušníkům PČR se velmi liší. Objem celkově vyplacených platů občanským zaměstnancům je nižší než u příslušníků PČR (opět můžeme říci, že se může jednat o rozdílné kvantitativní složení). Od roku 2004 se tyto platy postupně zvyšují až do roku 2008, kdy jsou nejvyšší - 2 612 556 tis. Kč. V roce 2009 došlo k jejich poklesu. Rok 2010 zaznamenal nárůst platů, které další rok opět poklesly. A konečně v roce 2012 byl zaznamenán nejnižší objem vyplacených platů občanským zaměstnancům PČR za zkoumané období.

Tabulka 11: Vyplacené platy příslušníkům HZS ČR

Rok	Vyplacené platy příslušníkům HZS ČR (v tis. Kč)
2004	2 958 279
2005	3 385 689
2006	3 397 096
2007	3 711 815
2008	3 810 753
2009	3 981 505
2010	3 927 959
2011	3 521 850
2012	3 468 234

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

V tabulce 11 jsou znázorněny vyplacené platy příslušníkům HZS ČR. V roce 2004 je objem vyplacených platů nejnižší a to 2 958 279 tis. Kč, avšak postupně roste až do

roku 2009, kdy je vyplaceno příslušníkům HZS ČR nejvíce za celé sledované období, konkrétně 3 981 505 tis. Kč. V následujících letech se platy postupně snižovaly.

Tabulka 12: Vyplacené platy občanským zaměstnancům HZS ČR

<b>Rok</b>	<b>Vyplacené platy občanským zaměstnancům HZS ČR (v tis. Kč)</b>
2004	191 154
2005	162 134
2006	277 356
2007	298 396
2008	313 850
2009	332 001
2010	342 638
2011	311 933
2012	293 820

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Vyplacené platy občanským zaměstnancům ukazuje tabulka 12 a v porovnání s tabulkou 11 jsou výrazně nižší. Občanští zaměstnanci HZS ČR dosahují nižšího objemu celkových platů (zde také můžeme mluvit o rozdílném kvantitativním složení). V roce 2005 bylo celkem vyplaceno občanským zaměstnancům HZS ČR nejméně. Další rok bylo celkem vyplaceno více (277 356 tis. Kč.) a platy narůstaly až do roku 2010, od té doby začaly opět klesat.

## 8.2 Objem průměrných platů

Tabulka 13: Průměrný měsíční plat vojáků z povolání

Rok	Průměrný měsíční plat vojáků z povolání (v Kč)
2004	23 802
2005	23 664
2006	23 182
2007	24 734
2008	26 240
2009	26 120
2010	26 268
2011	24 908
2012	24 411

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

Tabulka 13 ukazuje průměrný plat vojáků z povolání, který byl v roce 2004 o něco málo vyšší než v roce 2005 a 2006. V roce 2006 dosáhl průměrný plat svého minima, konkrétně 23 182 Kč. Oproti roku 2006 rok 2007 a 2008 ukázal nárůst průměrného platu. V roce 2009 se průměrný plat vzhledem k roku 2008 snížil, avšak v dalším roce byl zaznamenán nárůst proti předešlému roku, kdy byl průměrný plat nejvyšší a to 26 268 Kč. V dalších letech se průměrný měsíční plat vojáků z povolání začal opět snižovat.

Tabulka 14: Průměrný měsíční plat občanských zaměstnanců MO

Rok	Průměrný měsíční plat občanských zaměstnanců MO (v Kč)
2004	19 934
2005	21 806
2006	23 134
2007	24 954
2008	26 982
2009	28 195
2010	28 646
2011	26 452
2012	26 101

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

Porovnání tabulky 14 s tabulkou 13 ukazuje, že průměrný plat občanských zaměstnanců je v některých letech nižší (roky 2004, 2005 a 2006) avšak v některých letech vyšší (roky 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012). Svého minima dosáhl průměrný mě-

síční plat občanského zaměstnance v roce 2004, konkrétně 19 934 Kč. Další rok se průměrný plat zvýšil a zvyšoval se až do roku 2010, kdy byl nejvyšší a to 28 646 Kč. V následujících dvou letech opět docházelo ke snižování průměrných platů.

Tabulka 15: Průměrný plat příslušníků PČR

<b>Rok</b>	<b>Průměrný plat příslušníků PČR (v Kč)</b>
2004	24 655
2005	27 592
2006	28 801
2007	31 415
2008	32 849
2009	33 299
2010	33 210
2011	31 311
2012	31 324

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Průměrný plat příslušníků PČR je znázorněn v tabulce 15 a v roce 2004 byl nejnižší. Postupně tento plat rostl až do roku 2009, kdy byl nejvyšší a příslušníci dostávali průměrně za měsíc 33 299 Kč. Následující rok se průměrný plat začal snižovat, tento trend se udržel až do roku 2012, ve kterém došlo k mírnému nárůstu průměrného platu.

Tabulka 16: Průměrný plat občanských zaměstnanců PČR

<b>Rok</b>	<b>Průměrný plat občanských zaměstnanců PČR (v Kč)</b>
2004	16 704
2005	17 406
2006	18 210
2007	19 320
2008	20 313
2009	21 127
2010	21 194
2011	20 026
2012	19 843

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Porovnáním tabulky 16 s tabulkou 15 je zřejmé, že průměrný plat občanských zaměstnanců PČR byl nižší než průměrný plat příslušníků PČR. Nejnižšího průměrného

platu občanští zaměstnanci PČR dosáhli v roce 2004 a to 16 704 Kč. Další roky se průměrný plat zvyšoval až do roku 2010, kdy byl nejvyšší a občanským zaměstnancům bylo vypláceno 21 197 Kč. Další rok se průměrný plat snížil, stejně jako v posledním zkoumaném roce.

Tabulka 17: Průměrný plat příslušníků HZS ČR

<b>Rok</b>	<b>Průměrný plat příslušníků HZS ČR (v Kč)</b>
2004	25 765
2005	19 108
2006	30 522
2007	33 072
2008	33 819
2009	34 630
2010	34 315
2011	31 904
2012	31 943

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Tabulka 17 ukazuje průměrný plat příslušníků HZS ČR. Příslušníci HZS ČR dosáhli v roce 2004 vyššího průměrného platu než v roce 2005. Rok 2006 přinesl opět zvýšení, které pokračovalo až do roku 2009. V tomto roce byl průměrný plat nejvyšší, příslušníci dostávali průměrně 34 630 Kč. V roce 2010 a 2011 se průměrný plat snižoval a v roce 2012 byl zaznamenán mírný nárůst oproti předešlému roku.

Tabulka 18: Průměrný plat občanských zaměstnanců HZS ČR

<b>Rok</b>	<b>Průměrný plat občanských zaměstnanců HZS ČR (v Kč)</b>
2004	17 858
2005	18 111
2006	20 581
2007	22 222
2008	23 228
2009	23 586
2010	24 446
2011	23 546
2012	22 905

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Porovnáním tabulky 18 s tabulkou 17 dosáhli občanští zaměstnanci HZS ČR nižších průměrných platů než příslušníci HZS ČR. Nejnižší průměrný plat měli občanští zaměstnanci v 2004, následující rok byl tento plat vyšší a nadále rostl až do roku 2010, Tento rok byl průměrný plat nejvyšší a to 24 446 Kč. Další roky průměrné platy klesaly.

## 9 Aktuální ekonomické problémy lidských zdrojů

Problémem jsou výsluhové náležitosti - zejména výsluhové příspěvky, které jsou pravidelnou a opakující se platbou při skončení služebního poměru. Jsou zákonem dané a rozhodující je délka trvání služebního poměru a splnění určitých podmínek a proto výsluhové náležitosti zatěžují státní rozpočet, který má méně prostředků na přerozdělování a tím pádem zatěžuje rozpočet Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra, které mají méně peněz na hospodaření a financování svých potřeb. Ostatní výsluhové náležitosti jako odchodné, odbytné a úmrtné jsou dávky jednorázové.

Tabulka 19: Celkový objem vyplacených dávek při skončení služebního poměru vojáka z povolání

Rok	Dávky při skončení služebního poměru vojáka z povolání			
	celkově vyplacený objem (v tis. Kč)			
	výsluhový příspěvek	odchodné	odbytné	úmrtné
2004	1 985 700	401 640	69 500	2 668
2005	2 153 498	125 789	32 298	4 892
2006	2 226 745	112 966	25 398	5 747
2007	2 262 964	69 453	29 190	3 992
2008	2 298 349	142 105	54 350	6 244
2009	2 376 563	238 384	87 000	6 075
2010	2 413 706	100 693	49 855	4 687
2011	2 444 539	164 593	64 567	1 412
2012	2 442 514	105 421	66 657	2 574

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

Tabulka 19 ukazuje celkový objem vyplacených dávek při skončení služebního poměru vojáka z povolání. Nejvyšší celkově vyplacený objem dávky při skončení služebního poměru vojáka z povolání je výsluhový příspěvek. Výsluhový příspěvek byl v roce 2011 nejvyšší a v roce 2004 nejnižší. Odchodné je druhou nejvyšší vyplácenou dávkou. Nejvyšší vyplacená dávka byla v roce 2004 a nejnižší v roce 2007. Odbytné je na třetím místě a nejvyšší vyplacená dávka byla v roce 2009 a nejnižší v roce 2006. Nejmenší částky zahrnuje úmrtné. V roce 2008 bylo vyplaceno nejvyšší úmrtné, naopak v roce 2011 nejnižší.



Tabulka 20: Průměrná vyplacená výše dávky při skončení služebního poměru vojáka z povolání

Rok	Dávky při skončení služebního poměru vojáka z povolání			
	průměrně vyplacená výše (v Kč)			
	výsluhový příspěvek	odchodné	odbytné	úmrtné
2004	9 925	137 454	122 792	222 291
2005	10 362	139 141	109 114	174 732
2006	10 658	128 060	82 460	359 199
2007	10 954	129 253	78 893	199 613
2008	11 150	142 105	85 322	520 333
2009	11 478	153 697	99 315	357 353
2010	11 538	176 965	111 283	161 621
2011	11 796	183 288	117 181	108 615
2012	11 925	147 031	128 013	171 600

Zdroj: Závěrečný účet státního rozpočtu České republiky - kapitola Ministerstvo obrany

Tabulka 20 znázorňuje průměrnou vyplacenou výši dávky při skončení služebního poměru vojáka z povolání. Jako nejvyšší průměrně vyplacenou položkou tvoří úmrtné. Největší částka byla vyplacena v roce 2008 a naopak nejmenší v roce 2011. Odchodné je jako druhou nejvyšší vyplácenou dávkou. V roce 2011 byla průměrná výše odchodného nejvyšší a v roce 2006 nejnižší. Jako další je odbytné, které je v roce 2012 nejvyšší a v roce 2007 nejnižší. Nejnižší průměrně vyplacenou dávkou je výsluhový příspěvek. Nejnižší vyplacená dávka byla v roce 2004 a postupně se zvyšovala až na nejvyšší částku, které dosáhla v roce 2012. (Možné rozvržení výše vyplacených dávek se odvíjí např. od toho, kolika vojákům z povolání byly výsluhové příspěvky vyplaceny).

Tabulka 21: Celkový objem vyplacených dávek při skončení služebního poměru příslušníků PČR a HZS ČR

Rok	Dávky při skončení služebního poměru příslušníků PČR a HZS ČR			
	celkově vyplacený objem (v tis. Kč)			
	výsluhový příspěvek	odchodné	úmrtné	ostatní dávky (příspěvky na pohřeb příslušníka)
2007	2 308 574	283 131	4 004	
2008	2 427 980	801 441	1 635	
2009	2 575 172	793 462	742	
2010	3 104 095	893 776	2 162	290
2011	3 300 000	590 138	2 877	182
2012	3 747 666	490 328	754	302

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

Tabulka 21 ukazuje celkový objem vyplacených dávek při skončení služebního poměru PČR a HZS ČR. Z důvodu vstupu nového zákona v platnost jsou zde uvedeny pouze údaje za rok 2007 – 2012 to samé platí i u tabulky č. 22. Dávky související se skončením služebního poměru jsou složením podobné jako u vojáka z povolání. Jako celkově vyplacený objem dávek při skončení služebního poměru příslušníků PČR a příslušníků HZS ČR je nejvyšší výsluhový příspěvek. V roce 2007 byl objem výsluhového příspěvku nejnižší a nejvyšší byl v roce 2012. Další částí je odchodné, které bylo v roce 2007 nejnižší a v roce 2008 bylo nejvyšší. Úmrtné bylo v roce 2009 nejnižší a v roce 2007 nejvyšší. Ostatní dávky, kam spadá příspěvek na pohřeb příslušníka, byly uvedeny pouze za roky 2010 – 2012. V roce 2012 byly ostatní vyplacené dávky nejvyšší a v roce 2011 nejnižší.

Tabulka 22: Průměrná výše vyplacené dávky při skončení služebního poměru PČR a HZS ČR

Rok	Dávky při skončení služebního poměru PČR a HZS ČR		
	průměrně vyplacená výše (v Kč)		
	výsluhový příspěvek	odchodné	úmrtné
2007	8 827	162 832	182 537
2008	9 467	203 633	131 757
2009	9 834	226 128	177 403
2010	9 879	284 477	154 787
2011	10 379	210 423	246 924
2012	10 152	191 555	196 920

Zdroj: Závěrečný účet kapitoly 314 - Ministerstvo vnitra

V tabulce 22 jsou uvedeny pouze tři výsluhové náležitosti. Průměrně vyplacené výše na příspěvek příslušníka na pohřeb nebyly zveřejněny. Největší vyplacenou průměrnou částkou bylo odchodné v roce 2010 a nejnižší naopak v roce 2007. Nejvyšší průměrně vyplacené úmrtné bylo v roce 2011 a naopak nejnižší v roce 2008. Nejnižší průměrně vyplacená výše výsluhového příspěvku byla v roce 2007 a následně se každým rokem zvyšovala a nejvyšší průměrně vyplácené částky dosáhla roku 2012. (Zde můžeme také říci, že výše rozvržených dávek se může, jako jednou z možností odvíjet od toho, kolik příslušníků bude pobírat výsluhový příspěvek).

## 10 Přehled škol

Vojenské, policejní a hasičské školy poskytují vzdělání, ze kterých mohou vzejít zaměstnanci ve služebním poměru či v pracovním poměru, ale není výhradně poskytováno těm, kteří chtějí vykonávat svoji práci ve služebním poměru.

### Vojenské školy

Tabulka 23: Vojenské školy

Vysoká škola	Střední škola	Vojenská resortní škola
Univerzita obrany, Brno (centrum jazykové přípravy)	Vojenská střední a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany, Moravská Třebová	Velitelství výcviku - Vojenská akademie, Vyškov
Vojenský obor při Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, Praha		

Zdroj: Ministerstvo obrany České republiky

Vojenské školy je možné dělit do tří kategorií, které jsou zobrazeny v tabulce 23. Vysoká škola poskytuje dvě školy, které jsou zaměřeny na vysokoškolské vzdělání, nejznámější vysokou školou je univerzita obrany v Brně. Pod střední školou je ještě vyšší odborná škola. Další škola je vojenská akademie ve Vyškově.

### Policejní školy

Tabulka 24: Policejní školy

Policejní akademie	Vyšší policejní školy	Školské účelové zařízení
Policejní akademie ČR v Praze	Vyšší policejní škola MV v Brně	Školské účelové zařízení MV v Praze – Ruzyni
	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově	
	Vyšší policejní škola MV v Jihlavě	
	Vyšší policejní škola MV v Pardubicích	
	Vyšší policejní škola MV v Praze	

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky

Tabulka 24 znázorňuje policejní školy. Jednou z nejznámějších policejní škol je Policejní akademie ČR v Praze. Dále rozeznáváme vyšší policejní školy, které se nachází jak v hlavním městě, tak i v jiných městech po celé ČR. Další školu můžeme také najít přímo na letišti Ruzyně, které se dnes jmenuje letiště Václava Havla.

### Hasičské školy

Tabulka 25: Hasičské školy

<b>Střední škola</b>	<b>Odborné učiliště</b>
Střední škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku	Odborné učiliště požární ochrany Frýdek-Místek
	Odborné učiliště požární ochrany MV Brno
	Odborné učiliště požární ochrany MV Borovany

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky

V tabulce 25 jsou uvedeny hasičské školy. Pod střední školou je i vyšší odborná škola, obě tyto školy se nacházejí ve Frýdku-Místku. Další školy jsou odborné učiliště rovněž ve Frýdku-Místku a dále ještě ve dvou městech ČR v Brně a Borovanech.

## 11 Závěr

Jak již bylo zmíněno v úvodu, bezpečnost je pro stát jedním z nejdůležitějších faktorů, proto i rozvržení finančních prostředků na zajištění obrany je důležitým a vždy aktuálním tématem. Proto se tato bakalářská práce zaměřuje na lidské zdroje podílející se na obraně státu. Dále autorka také popsala zdroje jejich financování.

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnocení a analyzování bezpečnosti státu z hlediska ekonomiky lidských zdrojů zainteresovaných resortů z hlediska celkově vyplacených objemů platů, průměrných platů a výsluhových náležitostí. A v neposlední řadě tato práce popisuje jaké vzdělání je jim poskytováno.

Data byly získány z jednotlivých kapitol státních rozpočtů Ministerstva obrany pro vojáky z povolání, Ministerstva vnitra pro příslušníky Policie České republiky a Hasičského záchranného sboru ČR. Následně tato data, jako je kvantitativní složení těchto zdrojů, objem celkově vyplacených platů a průměrných platů, byla porovnána s občanskými zaměstnanci, kteří nejsou ve služebním poměru.

Potřebné informace ke zpracování této práce byly čerpány z odborné literatury, internetových stránek a z jednotlivých kapitol státních rozpočtů Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra.

Lze konstatovat, že počet vojáků z povolání a příslušníků PČR a HZS ČR je nestabilní, kdy jeden rok je počet vyšší a další rok nižší. Avšak počet vojáků z povolání, příslušníků PČR a HZS ČR je výrazně vyšší než počty občanských zaměstnanců MO, PČR a HZS ČR. Z těchto tří zdrojů, za sledované období, které jsou ve služebním poměru, bylo nejvíce příslušníků PČR.

Zajímavostí je, že průměrné platy u všech tří zvolených skupin (vojáci z povolání, PČR, HZS ČR) s postupem času kolísaly, snižovaly se a zvyšovaly, v posledních dvou letech (2011 a 2012) dochází k jejich snižování, tudíž je možné, že by mohlo dojít v dalších letech k jejich zvýšení, pokud bude tento trend pokračovat, bez ohledu na politickou situaci a jiné faktory (platy ovlivňuje hodně faktorů, ale pokud je pomineme a budeme se držet předpokladu tohoto trendu vývoje průměrných platů). To samé platí u i celkově vyplaceného objemu platů. Nejvyššího průměrného platu za sledované období 2004 – 2012 dosáhli příslušníci HZS ČR. Z jednotlivých kapitol těchto ministerstev je zřejmé, že největší celkově vyplacený objem platů byl vyplacen příslušníkům PČR.

Dalším poznatkem je, že výsluhové příspěvky jsou pro stát zatěžující. To je dáno zejména nedostatečně propracovanou personální politikou zainteresovaných resortů, kde v rámci systemizovaných funkcí neodpovídá zařazení do služebního poměru, ale do pracovního. Patříčná reforma personální politiky na převod systemizovaných tabulkových míst ze služebního poměru do pracovního poměru by značně snížila osobní mandatorní výdaje kapitolám státního rozpočtu Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra. Tato problematika může být námětem pro další zkoumání.

Vojenské, policejní a hasičské školy nejsou určeny pouze pro vzdělávání personálu v resortech obrany a vnitra. Jsou zde rovněž studenti, kteří po ukončení studia nebudou působit ve služebním či pracovním poměru ke složkám Ministerstva obrany a vnitra. Vzhledem k tomu, že Univerzita obrany a Policejní akademie České republiky fungují jako státní vysoké školy, jejich pedagogové a nepedagogičtí pracovníci jsou převážně ve služebním poměru, je tedy značně vyšší nákladovost na jednoho studenta těchto vysokých škol oproti civilním.

## **I. Summary a keywords**

This bachelor thesis was focused on the economy of human resources participating on defense of the state. The main goal was to determine which finance are provided by the Ministry of Defence and the Ministry of the Interior for defense of the state and which education is provided to these human resources.

The first part was focused on structure of human resources dealing with safety of the state and is also focused on employment and service relationship. Next part described specific human resources defending security of the state (I concentrated on professional soldiers, members of Police of the Czech Republic and Fire brigade of the Czech Republic) and education which is provided to these elements of defense and to other people.

The second and main part described quantitative structure and financial situation of these three human resources through the total amount of salaries, average salaries and retirement requirements and as final part the list of schools.

Key words: professional soldiers, members of Police of the Czech Republic and Fire brigade of Czech Republic, service relationship, salary, education, Ministry of Defence, Ministry of the Interior



## II. Seznam použitých zdrojů

### Publikace

- Balabán, M., Duchek J. & Stejskal L. (Eds.). (2007). *Kapitoly o bezpečnosti*. Praha: Karolinum
- D'Ambrosová, H. & kol. (2011). *Abeceda personalisty 2011: řízení lidských zdrojů, personální informace - plánování a optimalizace pracovníků ve firmě, řízení pracovního výkonu a firemní výkonnosti, odměňování zaměstnanců pro personalisty, zaměstnanecké výhody (benefity), bezpečnost a ochrana zdraví při práci, zdravotní péče, vedení personální agendy, ochrana osobních údajů, vztahy k orgánům a institucím, zaměstnavatel a odborová organizace, rada zaměstnanců a zástupce pro oblast BOZP, odlišnosti v personální práci v nepodnikatelské sféře* (4. vyd.). Olomouc: Anag
- Duben, R. (2000). *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Vysoká škola ekonomická Praha
- Duben, R. (2001). *Ekonomika veřejného sektoru. II., Některá teoretická východiska, formy a nástroje realizace činností veřejném sektoru*. Praha: Vysoká škola ekonomická Praha
- Horák, R. & kol. (2004). *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha: Linde Praha, a.s.
- Potůček, M. & Mašková M. (2009). *Česká republika - trendy, ohrožení, příležitosti*. Vyd. 1. Praha: Karolinum
- Šetek, J. (2011). Zdanění výsluhových příspěvků. *Práce & sociální politika*, 8(4), 5.
- Šetek, J. (2011). Zabezpečení vysloužilců podle jednoho zákona a jedním úřadem. *Práce & sociální politika*, 8(5), 5.
- Šetek, J. (2010). Problematika odchodného při ukončení služebních poměrů. *Práce & sociální politika*, 7(12), 5.
- Vodák, J. & Kucharčíková A. (2011). *Efektivní vzdělávání zaměstnanců* (2., aktualiz. a rozš. vyd.). Praha: Grada
- Vondra, A. (2011). *Bílá kniha o obraně*. Ministerstvo obrany ČR - odbor komunikace a propagace (OKP)

## Legislativa

- Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
- Zákon č. 273/2007 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů
- Zákon, č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání
- *Ústava České republiky; Listina základních práv a svobod: Ústavní soud, jednací řády Sněmovny a Senátu, Veřejný ochránce práv, volby do Parlamentu, kompetenční zákon, zánik ČSFR, vyšší územní samosprávné celky : podle stavu k 18.4.2005.* Ostrava: Sagit
- *Zákoník práce 2013: podle stavu k 21.1.2013.* Ostrava: Sagit

## Internetové zdroje

- Armáda České republiky. (2008). *Kdo je voják z povolání?* Získáno 6. dubna, 2014, dostupné z: <http://www.armadaceskerepubliky.cz/prace-v-armade/>
- Beke, V., Přívětivý L. & Šidla V. (2008). *O možnostech studia na vojenských školách.* Získáno v lednu 3, 2014, dostupné z: <http://www.vojenskaskola.cz/Stranky/default.aspx>
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2004.* Získáno 1. března, 2014, dostupné z: [http://www.mocr.army.cz/mo/doc/szu\\_2004.pdf](http://www.mocr.army.cz/mo/doc/szu_2004.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2005.* Získáno 1. března, 2014, dostupné z: [http://www.mocr.army.cz/mo/doc/szu\\_2005.pdf](http://www.mocr.army.cz/mo/doc/szu_2005.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2006.* Získáno 1. března, 2014, dostupné z: [http://www.mocr.army.cz/images/id\\_7001\\_8000/7996/szu\\_2006.pdf](http://www.mocr.army.cz/images/id_7001_8000/7996/szu_2006.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2007.* Získáno 1. března, 2014, dostupné z: [http://www.mocr.army.cz/images/id\\_7001\\_8000/7996/szu\\_2007.pdf](http://www.mocr.army.cz/images/id_7001_8000/7996/szu_2007.pdf)

- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2008*. Získáno 1. března, 2014, dostupné z:  
[http://www.mocr.army.cz/images/id\\_7001\\_8000/7996/szu\\_2008.pdf](http://www.mocr.army.cz/images/id_7001_8000/7996/szu_2008.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2009*. Získáno 1. března, 2014, dostupné z:  
[http://www.mocr.army.cz/images/id\\_5001\\_6000/5146/SZU-2009-kap307\\_-\\_MO.pdf](http://www.mocr.army.cz/images/id_5001_6000/5146/SZU-2009-kap307_-_MO.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2010*. Získáno 1. března, 2014, dostupné z:  
[http://www.mocr.army.cz/images/id\\_50001\\_60000/5146/ucet2010.pdf](http://www.mocr.army.cz/images/id_50001_60000/5146/ucet2010.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2011*. Získáno 1. března, 2014, dostupné z:  
[http://www.mocr.army.cz/images/id\\_50001\\_60000/5146/2011.pdf](http://www.mocr.army.cz/images/id_50001_60000/5146/2011.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (13.01.2014). *Závěrečný účet státní rozpočtu za rok 2012*. Získáno 1. března, 2014, dostupné z:  
[http://www.mocr.army.cz/images/id\\_5001\\_6000/5146/SZ\\_\\_\\_2012.pdf](http://www.mocr.army.cz/images/id_5001_6000/5146/SZ___2012.pdf)
- Ministerstvo obrany České republiky (2014). *Vojenské školství*. Získáno 1. března, 2014, dostupné z:  
<http://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?id=3293>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Policejní školy*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-skoly-285327.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Školy a učiliště požární ochrany*. Získáno v březnu 2, 2014, dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/skoly-a-uciliste-pozarni-ochrany.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2004*. Získáno 2. března, 2014, Dostupné z:  
<http://www.mvcr.cz/soubor/szu04-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2005*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z:  
<http://www.mvcr.cz/soubor/szu-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2006*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z:  
<http://www.mvcr.cz/soubor/zu-2006-szu-pdf.aspx>

- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2007*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/szu-314-mv-2007-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2008*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/szu-2008-text-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2009*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/2-szu-mv-za-rok-2009-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2010*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/pruvodni-zprava-szu2010-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2011*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/szu-mv-2011-2-pruv-zprava-str-1-az-202-pro-tiskarnu-15-5-2012-pdf.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky (2014). *Závěrečný účet kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra za rok 2012*. Získáno 2. března, 2014, dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/314-mv-szu2012-str-1-182-pdf.aspx>
- Pražský hrad (2014). *Organizační struktura*. Získáno 4. února, 2014, dostupné z: <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/kancelar-prezidenta-republiky/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky/organizacni-struktura.shtml>
- Pražský hrad (2014). *Organizační struktura*. Získáno 4. února, 2014, dostupné z: <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/kancelar-prezidenta-republiky/hradni-straz/organizacni-struktura.shtml>
- Pražský hrad (2014). *Pravomoci prezidenta*. Získáno 4. února, 2014, dostupné z: <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/pravomoci-prezidenta.shtml>
- Pražský hrad (2014). *Působnost*. Získáno 4. února, 2014, dostupné z: <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/kancelar-prezidenta-republiky/vojenska-kancelar-prezidenta-republiky/pusobnost.shtml>
- Pražský hrad (2014). *Působnost*. Získáno 4. února, 2014, dostupné z: <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/kancelar-prezidenta-republiky/hradni-straz/pusobnost.shtml>

### III. Seznam použitých zkratk a tabulek

#### Seznam použitých zkratk

AČR – Armáda České republiky

ČR – Česká republika

HZS ČR – Hasičských záchranný sbor České republiky

PČR – Policie České republiky

MO – Ministerstvo obrany

MV – Ministerstvo vnitra

#### Seznam použitých tabulek

Tabulka 1: Průměrné přepočtené počty vojáků z povolání.....	22
Tabulka 2: Průměrné přepočtené počty občanských zaměstnanců MO .....	22
Tabulka 3: Počty příslušníků PČR.....	23
Tabulka 4: Počty občanských zaměstnanců PČR.....	23
Tabulka 5: Počty příslušníků HZS ČR .....	24
Tabulka 6: Počty občanských zaměstnanců HZS ČR.....	24
Tabulka 7: Vyplacené platy vojákům z povolání .....	26
Tabulka 8: Vyplacené platy občanským zaměstnancům MO.....	26
Tabulka 9: Vyplacené platy příslušníkům PČR.....	27
Tabulka 10: Vyplacené platy občanským zaměstnancům PČR.....	28
Tabulka 11: Vyplacené platy příslušníkům HZS ČR .....	28
Tabulka 12: Vyplacené platy občanským zaměstnancům HZS ČR .....	29
Tabulka 13: Průměrný měsíční plat vojáků z povolání .....	30
Tabulka 14: Průměrný měsíční plat občanských zaměstnanců MO .....	30
Tabulka 15: Průměrný plat příslušníků PČR .....	31
Tabulka 16: Průměrný plat občanských zaměstnanců PČR .....	31
Tabulka 17: Průměrný plat příslušníků HZS ČR.....	32
Tabulka 18: Průměrný plat občanských zaměstnanců HZS ČR.....	32
Tabulka 19: Celkový objem vyplacených dávek při skončení služebního poměru vojáka z povolání.....	34

Tabulka 20: Průměrná vyplacená výše dávky při skončení služebního poměru vojáka z povolání.....	35
Tabulka 21: Celkový objem vyplacených dávek při skončení služebního poměru příslušníků PČR a HZS ČR.....	36
Tabulka 22: Průměrná výše vyplacené dávky při skončení služebního poměru PČR a HZS ČR.....	37
Tabulka 23: Vojenské školy.....	38
Tabulka 24: Policejní školy.....	38
Tabulka 25: Hasičské školy.....	39